

مشتاق

صراط

۱۳۲۶

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
صندوغی جوارنده
شنکول یقوشنده
۲۷ نومرو

اظطار :

مسلكمزه موافق آثار
جدیده مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدلمه یین آثار اعاده اولنماز

دیه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیانده و بالخاصه احوال و شئونه اسلامیه دینیه و ابرو و هفتده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسری :

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلنی	غروش
۶۵	۳۵	۳۵
۶۰	۳۰	۳۰
۱۷	۹	۹

ممالک عثمانیه ایچون

روسیه

سائر ممالک اجنبیه

آلتیجی جلد

۴ جمادی الآخره پنجشنبه ۱۹ مایس ۳۲۷

عدد : ۱۴۳

محبت لایق اولان انجق اودر ، بشقه شلرک اصلا قیمتی ، اهمیتی یوقدر .

خلاصه کلام «مالبرانش» بتون حقایق و کالانی ، کائناتده تجلی ایدن فیض حیاتی جناب حقک ذاتنده بولیور . وبوصورتله «مستیسیم» دنیان مسالک تصوفده قرار قیلیور . مابعدی وار

فرید

سلامت مدنیّت

ایکنجی وجیهه

عائله نك اصلاح مادیسی

عائله نك اصلاح اخلاقیسی الزم اولدینی حقنده سویلدیگمز سوزلر اصلاح مادیسی حقندهده تمامیه وارددر . زیرا انسانک هر شیدن اول حس ایتدیکی ضرورت کندی موجودیتی محافظه قید ضروریسیدر . انسان بو حاجتی کرکی کی تأمین ایتدجکه نفسنده اخلاقی ، معنوی هیچ بر وظیفه آرقه سنده قوشمق ایچون بر سائق حس ایتمز . حقیقت ، افرادی صحت بدنیله رینی ، قوای عقلیه و جسمانیله رینی محافظه ایده جک تمیز بر غذا بوله مایان ؛ کندیلرینی قارلره ، یاغمورلره صوغوقلره ، صیجاقلره قارشى باریندیره جق یورددر ، که جکدن محروم اولان بر عائله نك حالى نه اولور ؟ طبیعی سفالت ، وحشت درکه لرینک اک مده شنه دوشه جک بویه بر عائله افرادینه ضرورت ، احتیاج بر چوق فناقلری ، بر چوق جنایتلری مباح شکلنده کوستر . زیرا احتیاج بوتون اخلاقسزلقلرک آناسیدر . بو بویه اولدینی کی حیات مدنیته نك اقتضا ایتدیکی تخصیصی ، تربیه یی ویره بیلمک ایچون اولادینی مکته لره کوندره مین ، ایستدیکی مرینک دست کفایتنه تودیع ایده مین بر بابانک افراد عائله سی ایچون یالکمز پیسه جک غذا ، که جک لباسی ، بارینه جق اوتدارک ایتمش اولمسی نه یه یارار ؛

شو پک حقلی مطالعه لردن آشکار صورتده آکلاشیلمیورمی که عائله دنیلن شی بول بول صرف ایده بیان بر ریسه محتاجدر ؛ بر عائله باباسنک قدرتسزلکی اوائله یی سفالتک ، حرمانک اک مده ش درکه لرینه قدر ایندبرر ؟

أوت . ذاتاً بزم پک سمیح اولان شریعت اسلامیه من بوکی دساتیر منیه یی اولجه وضع ایتمشدر :

علیه الصلوة والسلام افندیمنز « جناب حق کندیسنه مال ویردیکی حالده عائله سنی صیقینی ایچنده براقان آدم بزدن دکدر . — بر آدمک اوینه ، قاریسنه ، اولادینه ، خدمتکارلرینه صرف ایتدیکی مال کندیسنی ایچون صدقه یرینه کچر . » بویوریورلر . آرتق عائله یه قارشى فداکارلغه تشویق ایچون بوندن بویوک سوز اوله ماز .

هله بزم شریعت عادله مزک نظرنده عائله نك نه بویوک بر موقعی ،

عائله یه قارشى ایدیله جک فداکارلغک نه عظیم تأثیری اولدیغنی شو حدیث شریف قدر کوستره جک هیچ بردستور اوله ماز : « دیناراً انفقته فی سبیل الله و دیناراً انفقته فی رقة و دیناراً تصدقت به علی مسکین و دیناراً انفقته علی اهلك اعظمها اجرأ لذی انفقته علی اهلك — بر دینار الله یولده ، بر دینار رقه اوغورنده صرف ایتسهک ؛ بر دینار فقیره تصدق ایتسهک ؛ بر دینارده عائلهک ایچون خرج ایتسهک اک ثوابلیسی عائلهک ایچون صرف ایلدیگکدر . »

أوت ، مسلمانلق بزه هیچ بر زمان زهادت نامنه قالقوبده نفسی بوتون مناعمدن منع ایتک ؛ معیشتی آله ییلدیگنه قیصرق نتیجه سنده بوتون تهذیب اخلاقی بی اشکال ایده جک ، انسانلری بیزار ایدوب — بر چوق ملنلرده کورولدیکی وجهله — بوسبتون دین قیدندن وارسته براقه جق بر حرکتده بولمقله اصلا امر ایتدکدن باشقه بالعکس معیشتمز یولنه قویمه یی امر ایلمش ، حق بو اوغورده چالیشمه یی کندیسندن بر جزء عدايتمشدر . علیه الصلوة والسلام افندیمنز : « ان من فقه الرجل استصلاح معیشته و ليس من حب الدنيا طلب ما یصلحک » بویوریور . لکن الله صنعتی ، مداراشتعالی اوله جق تجارتی اولمقدجکه بر آدم معیشتی اصلاحه فصل مقتدر اوله بیلیر ؟ دیمک شیمدی بزم ایچون سعی و عملک مسلمانلق نظرنده کی موقعی بیلدیرمک ایجاب ایدیور . تا که ادیان انسانلری چالیشمقدن تنفیرایدن طرزنده کی ادعالک نه قدر باطل اولدینی میدانه چیقسون [بوراده مؤلف فریدوجی بک افندی حضر تلی « نظر اسلامده سعی و عملک موقعی » عنوانیه بر مبحث یازیورلر که عینی مبحث سعدی بک طرفدن ترجمه ایدیلرک صراط مستقیمک ۱۱ نجی نسخه سیله نشر اولدینی ایچون اورایه مراجعت بیورملرینی محترم قارئلریمزدن رجا ایدرز .]

محمد عاکف

مدنیت اسلامیه دن بر صحیفه

یاخود

نسر نسوانه

کچن نسخه دن مابعد

« اذلة علی المؤمنین » جمله جلیله سنده کی « اذلة » نظم علویسی ظن اولونمسن ، که معنای حقیقیسی اوزرینه شرفوارددر ؛ اکر حقیقی اوزرینه اولسه مابعدنده کی :

« اعزة علی الکافرين »

ده کی (اعزة) ايله تناقض لازم کلیر . تعالی کلام الله عن ذلك . بلکه بو ذلندن — الله اعلم — مراد : اخوان دینه نهایت درجه محبت و عاطفتدر . اهل ایمانک سلامت و سعادت اوزرینه بلا تردد ثولمک ، فدای جان ایتکدر ، که بوکا لسان مدنیت (!) ده

(Nationalisme)

« ملیت پرورلک »

دینیر . بر ملتک حیاتی ، آنی تشکیل ایدن افرادک ملیت دویفوسندن ،

اندلسده خورشید اسلامك قان دریایری ایچنده غره بنه ،
نسلرینك ارتدادینه سبیت ویرن ارباب شقاق و نفاق عجیبا نه یوزله
حضور ذوالجلاله چقاچقار ؟
او بد بخت مرتدین احفادك پنجه شکوالریدن نصل تخلص
کریبان ایده جگر .

(فو ربك انستلهم اجمعین عما كانوا یعملون)

[ربك حقیچین ، انلرک هپسینی یایدیقنرک ایشلرک کافه سنندن
برر برر صوراجغر . هرکس — خیر و شر — عمنك جزاسنی
کوره جک !]

غرناطه نك او فجع عافیتدن عثمانیلرده بر حصه مشریت
وار . هله ویانه قپورلی ثوندن مصطفی پاشایه قور سلیک پنجه
تثلیته ترك ایتدیكمز مایونلرجه مسلمانلردن ...! خصوصیه بولردن
مجارستانده ، خرواستانده ، دالماسیاده ، ترانسیلوانیاده ، رومانیاده
تنصر ایتدیرلش اولانلردن : قرآن حکیم ، بزه « اعدایه ترك
ایتدیككز بلاداسلامیه پی ، اخوان دینی بردها آرامیکز ! دوشونمیکز !
قورتارمغه ، اترداده چالشمیکز ! می دیور ؟ حاشا !
بو ، بزم دویغوسزلغمز ! بو ، بزم جهل مضاعفمز !

(والذین اذا اصابهم البغي هم ینصرون)

[انلر ، او شجیع ، او شیردل قهرمانلردر ، که ذلت و مسکنت
شان جلادتلرینه قطعاً انااب ایده مز . بر تجاوز اعدا هنکامنده
یکدیگرینك امدادینه قوشمق ، دشمن دین و وطنی قهر و تشکیل
ایتمک — سائر فضائل علویه اسلامیه ایله برابر — انلره اختصاص
ایتمش بر خصالت مردانه ، بر مزیت خدا پسندانده در .] ستایش
قرآنیسی نروده ؟ بز نروده !!

اخوك الذي ان تدعه للممة

یجك وان تغضب الى السیف یغضب

نروده ؟ نروده ؟ :

(وتعاونوا على البر والتقوى)

[بر وتقوی اوزرینه بربریکزه یاردم ایدیکز !]
امر جلیلی ؟ بز بو فرمان الهییه مخاطب دکلز ؟ تکلیف بزه
ایفاسی جنود غیبیه می ؟

زواللی کرید مسلمانلری ا بد بخت قارده شلر !

جهنم آتشرلی کی روحی یاققده اولان حای تأثرک سوق مقاومتنوزیله
مقدمه بی اوزاتم دوردم . اخوان قارئین نی عفو ایدرلر امیدیم .
صده کیرمزدن اول غرب مدنیتك مسحور معالیمی (؟؟)
اولانلره بر سؤال ایراد ایتک مجبوریتیم ، بر سؤال ، که جوابی
موضوع بحثمه شدله تعلق وار . چونکه بو جواب ، سرد اولونه
حق دلائل و براهینك — عادتاً — قریب تامی اوله جق . ایشته
سؤال :

ملیت محبتدن ، ملیت سوداسندن عبارتدر . بو علوی حس نه قدر
شدتی اولورسه حیات ملیده او نسبتده قوتی وشوکتلی اولور .
عکسیمیده — بالطبع — عکسنددر ! بو آیت جلیله نك بزه
اکلامق ایستدیکی حقیقت ایشته بودر . دیور ، که : « سز ،
بربریکزی نه قور قدیس ایدر ، اعدای دین و وطنکزه قارشی —
یک وجود اوله رق — نه درجه ملیت پرورالککزی کوستریر ،
ملیتکزی محافظه ایچین حیاتی نه قدر استحقار ، موتی نه مرتبه
استخفاف ایدرسه کز سعادت دینی و شوکت ملکزی او نسبتده اعلا
ایتمش ، مسعودنه ، بختیارانه یاشامغه او نسبتده ثبات لیاقت
ایلامش اولورسکز ! »

بر انسان ، سنیه شفقته دوغدیغی ؛ آغوش لطف و عاطفته
بسلندیکی ، بو بودیکی ملتیی سهومز ، افراد ملتدن هریریده بویله
حسز ، قانسز ، روحسز ، وجدانسز اولورسه ارتق او انسان
پیغیننده ملیت حیاتی قالیری ؟ او حوان سوروسنه ملت دینیری ؟
او ادرا کسز ، او اذعانسز انسانجه یاشامق حق فطری و طبیعینی
کندی ئوز اللریله اعدام ایتش صای امازلرمی !
یا صوکر اعدانك تحکم واستبدادنن ، تحقیر و تدلیندن شکایت
نیچین ؟ دشمنك تجاوز واستیلاسنندن ، زنجیر اسارتیه بویون اوزاتمقدن
فریاد و وایلانندن ؟ بر آووج یونانیلر ، دها دوزکی بولغارلر ملتیری
ایچین جان ویریورلرده سن تورکلکه ، عثمانیلیقه و خصوصیه انك
روحی ، وارانلی اولان اسلامیه ندن بیکنه بولونیورسین ؟
انسانك کندی نفسهنه ایتدیکی جنایتی اك تهلمکلی اك غیر قابل
تسکین دشمنی بیله یاپمز .

رتداد لفظنك معناسنده کی شمولنده نه فاجع حقیقتلر ، نه هائل
مجازلر وار .

باقی ! بوکون اندلسده کردلرنده صلیب طاشیان مایونلرجه
مرتدلرک آلتنجی بابالری شیخ احمدلر ، سید عبدالرحمنلر ، امام
المحدثین عبدالبرلر ، امام قرطیبلر ایدی . ارتداد ، مجاز تشبیهی
صورتیله ، اولاً قائل شقاق و نفاقلردن ، طیطله ، بانسه ، اشیله
الح طوائف ملوکندن باشلادی . نهایت ، آه نهایت ایشته
مدش بر حقیقت ارتداد !

سلطان اقالیم نبوت و رسالت (علیه الصلاة والسلام) اقدیمز
حضرتی حجة الوداعده شرف ایراد بیوردقلمر مشهور خطبه
جلیله لرنده :

« لا تردوا [۱] بعدی کفاراً یضرب بعضکم رقاب بعض »

بخاری — کتاب الفتن

[صافیکز ؛ بندن صوکر ا دیندن رجوع ایدوبده — یکدیگریکزه
فلیج چکه رک . بفر حق قائلریکزی دوه رک — مرتد اولمیکز !
چونکه ارتدادی مؤیددر . بلکه یکووجود اوله رق ایمار و تقوی اوزرینه
— الی ماشاءالله — ثبات ایدیکز !]

[۱] (لاتردوا) ابن عباس رضی الله عنهما نك روایتدر . برده (لاترجعوا)
روایتی وار ، که بو ، ثوبه کندن اشهردر .

مدنیت دنیان رداء فاخری وجود انسانیتہ کیم اکسا
ابتدی؟

کرجہ انسان، مدنی بالطبع در. لکن بو مفطوریت مدنیتک
انسانی، ترقی و تکاملنی تأمینہ کافیمیدر؟
اگر «نوت...!» دینلیرسه، یا حالا طاش و طونج دورلرنده
باشامقده اولان اقوام وحشیہ نهدر؟ اولئر انسان، اولئر مدنی
بالطبع دکلی؟ فطرت انلرده کی استعداد مدنی نیچین انبساطه
کثیرامش، نهدن جنان مدنیت خارجنده محرا نورد وحشت
قلمشیر؟ بن، حسیات مقدسه دینیہ مک مساعدۀ لطف کارانه سیله
— بی طرفانه — دوشوندیم؛ تاریخ انسانیتک بر قاج بیک سنه لک
ادواری ایچنده دولاشدم؛ انسانلری کعبۀ مدنیتہ اهدا وارشادایدن
رهبری آرادم. (دین) دن باشقه بر معلم انسانیت، بر مرشد
مدنیت بوله دم. (دین)، که

(ان الدین عندالله الاسلام)

خبر ازلیسی منطوق جلیله انسانی لک — جناب ابوالبشردن
برو — دین فطریلری (اسلام) در.
ایشته قانون انسانیت، مؤسس مدنیت بودر.

تکرار ایدیورم: اگر انسان کنندی عقلیه، کنندی استعداد
مدنی سیله کنندی تربیه مقتدر اولایدی طریق تمیزده انسانلرک
کیمی ایلرویه کیتمز، کیمی کیده بولونماز، کیمی ده بتون خارجه
قالمازدی. فقط انسانلر — اکثریتله — دینک حقیقتی، او حقیقه
الحقایق اکلایه مامشلرده او روح سعادتلرینی کمال نفرت و تحقیر ایله
رده یلتمشیر!

ایشته اقوام وحشیہ بو (رد) ک جزاسنی چکیورلر. بونلرک اسباب
فلاکتی ممکن اولسه ده تدقیق ایدیله...! تاریخ انسانیتک، هانکی
دورنده جمعیت مدنیہ دن آیریلدقلری بولونسه حقیقت بوتون وضوحیه
میدانه چیقار.

مع مافیه بونلرک مدنیتہ قارشى محافظه ایتمکده اولدقلری موجودیت
وحشیانه لری بزه دلیل کافیدر.

بوکائناتی یارانان الله اکبر اکمل واجل مخلوقی اولان جناب آدمه
(علیه السلام) تعلیم اسماء بویوردی. کتاب مدنیتک مفتاحی اولوق اوزره
اون صحیفه لوق برده (الفبا) مجموعه سی کوندردی. ایشته طفل انسانیتک
مکتب مدنیتده ایلك باشلامسی، ایلك تعلیمی بواولدی.

(ان هذا نص الصحف الاولى صحف ابراهیم وموسی)

جوجق بو یودیکجه، استعداد فطریسی انبساط ایتدیکجه درس لری
دکیشدیریلدی؛ یکی یکی جزءلر کلدی. حتی — بالاده کی آیت جلیله نکده
ناطق اولدینی وجهله — حضرت حکیم الله توراتدن اول — صوک جزء
اولوق اوزره — اون صحف ویریلدی؛ فقط آزرغین انسانلر بوارشادات
سماویه نک قدرینی بلیدیلر. توراتی، زبور، انجیلی تحریف ایتدیلر.

اگر مقتدر اولایدیلر قرآن حکیمه دهسا مدهش بر ضربه تحریف
وورورلردی. لکن او محفوظ و مأمون قالدی.

(لاواله) و بیکارجه امثالنکده — خواه ناخواه — اعتراف ایلدیکلری
کی بوتون حقایق، مدنیتک کافۀ طرق و مسالکنی محتوی و شانی
تبدیلدن مصون، دائماً جید، دائماً طری!

ایشته مدنیت بو مجموعه قوانین حکمته، بو محله دساتیر سعاده
مدیوندر. بو اولامش اولسه مدنیتک معناسی شویله دورسون لفظی
بیله بیلنمزدی.

لاواله نک صوک سوزلرینه دقت اولونسون! «تا اداره امور بیتیه
وارنجیه قدر هر شیئه بر نظام، بر قانون وضع ایدیور. ارتق عظمت
شانی ولهار عقول اولان بویله ازلی، ابدی بر مرشد انسانیتی، بر
مؤسس مدنیتی بکنمه مک قدر ظلم عظیم تصور اولونه مز!

(ومن اعرض عن ذکرى فان له معیشتة ضنکاً)

[هرکیم — هدی للمتقین اولان — قرآن حکیمدن اعراض
ایدرسه محققدر، که انک ایچین غایت طار بر معیشت بر فقر و سفالت،
بر ذلت و مسکنت، بر مسیت، بر فلاکت واردر. چونکه قرآن
حکیم دارین سعادتنی تأمینہ یکانه رهبردر.]

اوروپالیلر، قرآن حکیمی کندیلرینه قانون اتخاذا ایتلری سایه -
سندهدر، که پری مدنیتک بو قدر دل آشوب برهیکلنی تصویره موفق
اولدیلر. ایشته جانسز ایکن بودرجه نظر ربا اولان بو پری نک برده
روح ایمان و اسلامی اولسه بزم ایمان و عرفان ایله غیر قابل تألیف
اولان جهلمز بحق تحقیر ایتمش اولورلر.

ارتق صده کیره بیلیریز. شمدی تستر نسوان حقنده شوکتلی
قرآن حکیمی دیکله لم! وجدان و ایمانز وارسه امرلرینی حرز جان
ایده لم!

مابعدی وار

محمد فخرالدین

حسب حال تاریخی

محترم صراط مستقیم مجموعه سنک (۱۳۹) نومرولو نسجه سنده
خلیل خالد بک افندی طرفیدن یازلمش بر مقاله نفیسه اوتهدنبری
فکریمی اشغال ایلین بر مسئله مهمه حقنده عاجزلرینی ده بر قاج
سوز سویلمکه تشویق ایتدی. چوق وقتدنبری خیالخانه مده دولاشان
بو تصوراتی بعدالحریه یازی یازدیغ بر غزته ده موضوع بحث ایتکی
تصمیم ایتمشیدیم. فقط آریه کیرن بعض غوائل بوکا مانع اولمشیدی.
بوکون صراط مستقیمک بر قارئ صقتیله بو بحثه اشتراکه وسیله
اولان میر مومی الیه عرض تشکرات ایلرم.

..

بزه یادی دوچار اهمال اولمش بر چوق مفاخر و مناقب...
تخطر و احیاسی معروض نسیان قلمش او قدر وقایع و بدایع